

Handläggare
Hanna Fürstenberg Danielson
Telefon: 08-50804264**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2026-01-29

Svar på medborgarförslag om solcellsdriven sänkpump

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.
2. Medborgarförslaget skickas vidare till miljöförvaltningen.

Sammanfattning

I det inkomna medborgarförslaget framförs förslag om att installera en solcellsdriven sänkpump mellan Mälaren och Råcksta träsk, för att fiskar ska kunna vandra emellan.

Initiativ som gynnar fiskpopulationen kan skada groddjurspopulationen och eftersom flera groddjur idag är rödlistade så behöver den föreslagna åtgärden utredas för att inte riskera att påverka denna.

Bakgrund

I det inkomna medborgarförslaget framförs önskemål om att installera en solcellsdriven sänkpump mellan Mälaren och Råcksta träsk, för att fiskar ska kunna vandra emellan. Förslagsställaren har noterat att ån som går mellan Mälaren och träsket oftast bara har lite vatten och att åtgärden därmed eventuellt skulle kunna göra nytta.

Ärendet

Stadsdelsnämnden ansvarar för förvaltningen av stadsdelsområdets grönområden och våtmarker på land, däribland Grimsta naturreservat och Råcksta träsk. För Råcksta träsk finns ett lokalt åtgärdsprogram (LÅP) framtaget av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA), med förslag på 43 åtgärder för vård och utveckling av träsket som vattenförekomst och livsmiljö. I åtgärdsprogrammet föreslogs bland annat anläggande av en våtmark norr om träsket, med syfte att förbättra spridningsvägarna för groddjur genom att förstärka förekomsten av fiskfria småvatten. Under åtgärder med behov av ytterligare underlag nämns även en förstudie om möjliga vandringshinder vid Kvarnvikens kvarn.

I åtgärdsprogrammet anges att fria vandringsvägar mellan Råcksta träsk och Mälaren, förbi kvarnen, skulle kunna ge träsket en funktion av lekkammare och yngelfabrik till Mälaren. Eventuellt skulle det även kunna gynna fiskpopulationen i träsket. Beslut om åtgärder behöver dock föregås av förstudie. Kunskapsläget behöver även kompletteras gällande lagstiftningen kring vattenkraftverk och liknande verksamheter, vilket kan påverka förutsättningarna för åtgärder.

Våtmarken norr om Råcksta träsk anlades år 2020-2022 som ett så kallat Grönare Stockholm-projekt. Grönare Stockholm är ett initiativ inom Stockholms stad som trafikkontoret samordnar och ansvarar. Syfte med Grönare Stockholm projekt är att stärka stadens gröna kvaliteter och utveckla det offentliga rummet. Projekten inom initiativet ska bland annat utveckla ekologiska värden, bidra till klimatanpassning och stärka gröna kopplingar och samband.

I samband med projektet vid Råcksta träsk har en befintlig damm utvidgats, två nya dammar anlagts och nya övervintringsplatser för groddor och salamandrar byggts. Åtgärderna förbättrar förutsättningarna för groddjur och salamandrar, vilka tidigare minskat i antal eftersom deras livsmiljöer minskat.

Groddjur är de proportionellt sett mest hotade ryggradsdjuren i Sverige och därför prioriterade att skydda. Förekomst av fisk är ett hot mot groddjur då de äter groddjurens rom och yngel. Åtgärder som gynnar fisk riskerar därför att decimera groddjurspopulationen.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Samverkan

Ärendet har beretts med underlag från miljöförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Initiativ som gynnar fiskpopulationen kan vara skadliga för groddjurspopulationen och eftersom flera groddjur är rödlistade och prioriterade att skydda så behöver den föreslagna åtgärden utredas för att inte riskera att påverka denna. Om åtgärderna visar sig påverka groddjurspopulationen negativt behöver vinsterna för fisken vara tillräckligt stora för att uppväga detta. Ansvar för en sådan utredning ligger på miljöförvaltningen. Förslaget skickas vidare till dem för besvarande.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Beijer
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslag

Expediering

1. Förslagsställarna
2. Miljöförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2026-01-08
Jenny Bejker, Avdelningschef	2026-01-08